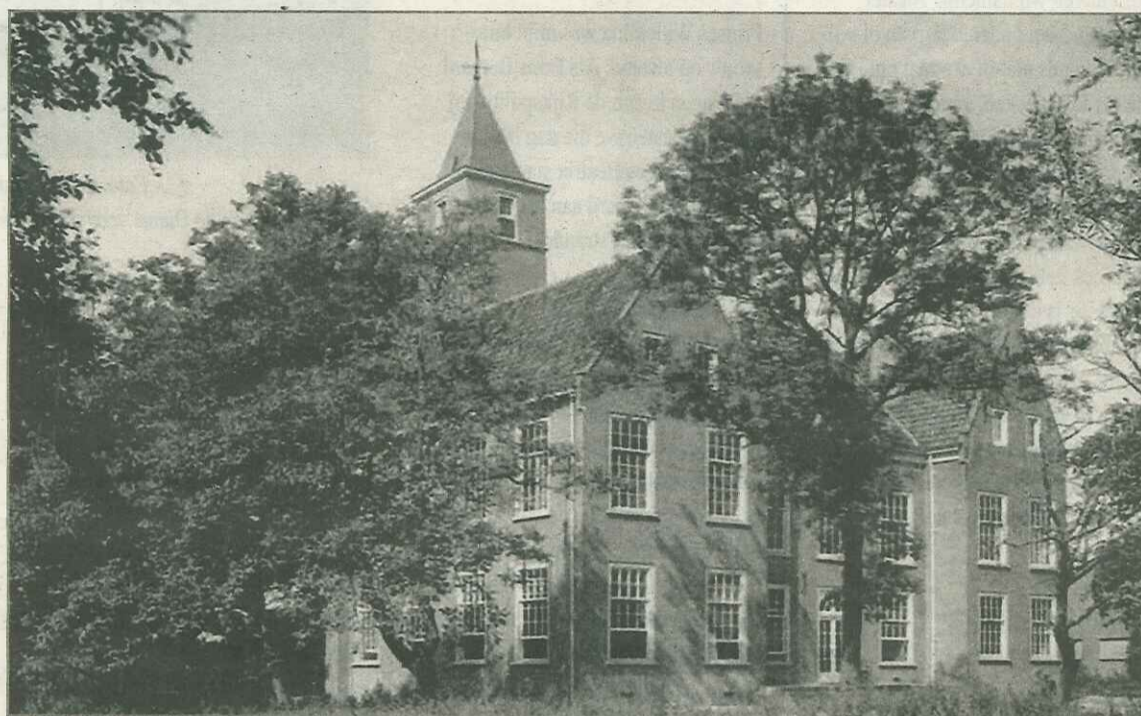

Van middeleeuwse hofstede, adelijk onderkomen en weeshuis tot medische kliniek 't Vergeten 'Haagse' kasteel De Binckhorst

Je zou het niet zeggen maar Den Haag bezit een echt kasteel. En dan doel ik niet op het alom bekende Binnenhof. Dit kasteel ligt even buiten het centrum. Uit de route als het ware. Zeker voor toeristen en andere liefhebbers van historische gebouwen. Het pand is nauwelijks te vinden, verscholen achter zo'n monsterlijk kantoorgebouw uit de jaren zestig - dat inmiddels leeg staat.

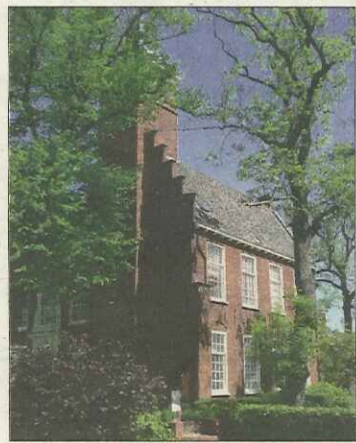
- Het kasteel in 1940, het jaar dat de Duitse bezetters erin trokken en het kasteel een bestemming kreeg als weeshuis voor jongens. -

Ik heb het over kasteel De Binckhorst. Formeel gevestigd op Binckhorstlaan 149. Het oorspronkelijk Voorburgse grondgebied waar het kasteel ligt werd in 1907 door Den Haag geannexeerd, voor bouw van o.m. de nieuwe gasfabriek. Nu ben ik op zich geen freak van oude gebouwen maar toen ik onlangs op een zondag zag dat het toegangshek - jawel, ook hier - open stond kon ik de aandrang niet weerstaan eens een kijkje te nemen bij het kasteel. Het pand stond-, en de omliggende tuin lag er strak bij. Het kasteel en een nagebouwd houten koetshuis worden 'bewoond' door Bergman Clinics, een conglomeraat van klinieken voor bewegingszorg, vrouwenzorg, inwendige zorg, uiterlijk & huid. Tenminste, dat melden ze op hun eigen website.

Vanaf de 11de eeuw

Wat naspeuringen leerde mij het volgende. Volgens onbevestigde en door sommigen bestreden berichten was hier in 1079 een hofstede toebehorend aan ene Evert van den Binckhorst. Over hem is weinig bekend. In analen is het volgende te vinden:

'Het huis (te Voorburg) is zeer oud, wordende reeds in de elfde eeuw gewag gemaakt van het in 's lands geschiedenis vermaarde, maar voor lang uitgestorven geslacht Van den Binckhorst, dat vermoedelijk naar dit huis genoemd was'. Elders staat dat Evert in 1076 gesneuveld is bij het beleg van slot IJsselmonde. Hoe dan ook, later werd de hofstede uitgebouwd tot landgoed bestaande uit een gebouw en zo'n 25 hectare grond. Het geheel lag op veen- en zandgrond, bij de Vroonsloot. Die Voorburgse waterweg vormde veel later de basis voor de Trekvljet:

- Het kasteel anno 2015. -

de verbinding tussen de Vliet en centrum-Den Haag. Voorburgse boerderijen - en mogelijk dus ook de hofstede - stonden destijds bekend als 'vroomhoeven'.

In 1308 was het kennelijk in bezit van Graaf Willem 3 van Holland, ook wel bekend als Willem de Goede (1287-1337). Door de eeuwen heen woonden er talloze notabelen. In 1928 kwam het in handen van de gemeente Den Haag. Er zijn echter andere bronnen die beweren dat iemand 1079 en Evert van den Binckhorst heeft verzonnen. De uitbouw van de hofstede zou een verzinsel zijn. Zo niet dat Graaf Willem 3 in 1308 eigenaar van het geheel was. Hij zou het onroerend goed gekregen hebben van zijn trouwe volgeling Simon/Symon van Benthem (1260-1327). Die woonde er ook. Graaf Willem 3 gaf het geheel echter weer in bruikleen aan Van Benthem. In die dagen kende 'De Binckhorst' muren en een gracht. In 1359 belegerden de troepen van de stad Delft het kasteel. Toen ze het in handen hadden staken ze het gebouw in brand. De muren werden gesloopt. Herbouw vond plaats nadat de Span-

jaarden verdreven waren uit ons land. Het langst (van 1563 tot 1678) woonde in het kasteel de familie van de Vlaamse edelman Willem Snouckaert (1518 - 1565), raadsheer in het Hof van Holland en gehuwd met Johanna Poes van den Binckhorst.

Naar het heden

Terug naar de gemeente Den Haag. Het Nederlandse leger vorderde het pand in 1939. Korte tijd later trokken de nazi's erin en werd het een weeshuis voor jongens. Dat bleef het kasteel tot 1958. In dat jaar werd het eigendom van de Stichting vakopleiding bouwbedrijf. In 1969 kwam het foelieleke kantoorgebouw tussen de Binckhorstlaan en het kasteel te staan. In 1993 werd het geheel, kantoorgebouw en kasteel, gekocht door ontwikkelaar en belegger Menno Smitsloo. Die bezit het allemaal nog steeds en verhuurt de panden. Bergman Clinics mag er nog tot 2020 in zitten. Pas dan loopt het huurcontract af. Toegankelijk zijn het kasteel of de tuin normaliter niet. Het feit dat het om een rijksmonument (nummer 17465) gaat doet daar kennelijk niets

aan af. Uit het rijksregister blijkt dat het huidige pand in de 17e eeuw werd gebouwd en in de 18e eeuw werd verbouwd tot de huidige verschijning. Overigens was de toegang tot het kasteel tot het einde van de 19e eeuw aan de zuidkant gelegen: de kant van de Trekvljet. Pas daarna werd de toegang vanaf het noorden (de Binckhorstlaan) de voornaamste. Dat was echter eigenlijk de zij-ingang

Toekomstperspectief

Maar goed, ook ik kwam dus niet binnen maar de blik van buiten gaf mij een goed genoeg indruk. Het is dood en dood zonde dat dit kleinood niet bekender is, zichtbaarder en toegankelijker. De gemeente wil het bedrijventerrein 'De Binckhorst' gaan herontwikkelen tot aantrekkelijk woongebied. Daarbij moeten ondernemingen en kantoorpanden ruimte maken voor woningen, water en groen. Er is dus hoop voor het kasteel, mits de gemeente de plannen waar kan maken. En dat kan alleen met geld. Veel geld.

Carel Goseling

carelgoseling@hotmail.com

Deze week o.a.:

- 't Witte Kasteel naast de Ruygenhoek

- Pag 2

- Ned. Indië en Menno van Meeteren B.

- Pag 8 & 9

- Cor Gout herdenkt Jan Paul Bresser

- Pag 10

- Roodenburg over kinderen onterven

- Pag 13

KEES TALEN
WONINGONTRUIMING

In- en verkoop inboedels. Antiek, klokken, schilderijen, boeken cd's, dvd's enz.

Bij verhuizing of overlijden, veegschon opgeleverd.

MAANDAG, VRIJDAG + ZATERDAG OPEN

Margaretha van Hennebergweg 63

06-53621962 / 070-3238260

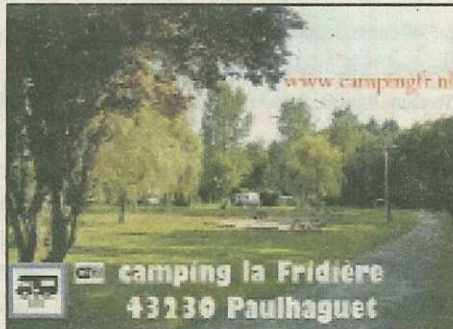
WWW.KEESTALEN.NL

SENIOREN BEGELEIDING BOHEMEN (SBB)

- * Begeleiding en vervoer naar
- * (her)inrichting woning/verhuizing
- * Administratieve ondersteuning
- * € 17,50 per uur incl. btw

Iedereen verdient aandacht en ondersteuning!

Wij zijn actief in heel Den Haag en omgeving
WWW.SBBOHEMEN.NL - TEL. 06.49.35.9755

CUVO
uitvaartzorg

Een passend afscheid, een dierbare herinnering

24 UUR PER DAG BEREIKBAAR
(070) 346 95 71